

SKVNS
MARIBORSKI VODOVOD
Jadranska c. 24, Maribor

Datum: 15. 8. 2025

Bolniški stalež in pravica do odklopa

Spoštovane sodelavke, spoštovani sodelavci,

v želji po jasnem razumevanju in doslednem spoštovanju bolniškega staleža in pravice do odklopa smo pripravili skupno pojasnilo. Oba instituta sta pomembna za vaše zdravje, dobro počutje in uravnotežen odnos med delom in zasebnim življenjem.

Bolniški stalež – čas za okrevanje

Institut **bolniškega staleža** se nanaša na začasno odsotnost z dela zaradi bolezni ali poškodbe, v času katerega smo dolžni poskrbeti, da okrevamo in se posvetimo izboljšanju lastnega zdravstvenega stanja.

Na podlagi določila osme alineje 110. člena ZDR-1 predstavlja kršitev pravil bolniškega staleža (delavec v času odsotnosti ne spoštuje navodil ali če v tem času opravlja pridobitno delo ali če brez odobritve zdravnika odpotuje iz kraja svojega bivanja) razlog za izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi delavcu. Dolžnost vsakega delavca v času odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe pa dodatno urejajo Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja (<https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=PRAV3562>), ki v drugem odstavku 233. člena med drugim določajo: **»Osební zdravnik ali imenovani zdravnik ali zdravstvena komisija morata zavarovancu dati navodila o ravnanju v času zadržanosti od dela (režim življenja, strogo ležanje, počitek, sprehodi...)»**.

V času zadržanosti od dela zaradi bolezni, poškodbe ali nege mora zavarovanec, ki se zdravi doma v času takšne zadržanosti biti na svojem domu. Odsotnost z doma je dopustna za čas izvajanja predpisanih zdravstvenih storitev ali če osebni zdravnik, imenovani zdravnik ali zdravstvena komisija meni, da odsotnost ne vpliva negativno na zdravstveno stanje zavarovanca. Za odhod izven kraja bivanja je vedno potrebna odobritev osebnega zdravnika.« **Osebni zdravnik mora ta navodila vpisati v delavčev bolniški karton ob začetku zdravljenja. Ta navodila morajo biti jasna in pisna, ne zadostujejo ustna navodila. Načeloma je v času bolniškega staleža prepovedana vsaka aktivnost, ki ni (izrecno) odobrena. Začasna odsotnost z dela zaradi bolezni ali poškodb ne pomeni zgolj pravice do odsotnosti z dela, pač pa tudi obveznost za skrb za lastno zdravje ter upoštevanje in spoštovanje pravil bolniškega reda.**

Pravica do odklopa – meja med delom in prostim časom

Institut **pravice do odklopa**, ki ga uzakonja ZDR-1 v 142.a členu, pomeni pravico zaposlenih, da v času izrabe pravice do počitka oziroma upravičenih odsotnosti z dela v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo oziroma splošnim aktom, ne bodo oz. niso dolžni biti na razpolago delodajalcu (**pravica odklopiti se od digitalnih orodij za namene dela**), pri čemer pa pravica do odklopa zaposlenih ne posega v pravico delodajalca, da organizira delovni proces glede na potrebe le-tega. V praksi npr. to pomeni, da delodajalec sicer lahko zaposlenim posreduje e-

sporočilo izven delovnega časa, ne more pa od njih pričakovati preverjanja in odgovarjanja na sporočila v zvezi z delom izven delovnega časa. Spomnimo - pravica do odklopa je pri delodajalcu urejena v 58.a členu PKP, ki napotuje na podrobnejšo ureditev v internem aktu – Dogovor o ureditvi pravice do odklopa, z dne 7. 11. 2024.

Oba instituta varujeta zdravje zaposlenih in prispevata k boljši organizaciji dela. **Spoštovanje pravil bolniškega staleža** zagotavlja hitro in učinkovito okrevanje, **spoštovanje pravice do odklopa** pa ohranja ravnotežje med delom in prostim časom .

Za kakršna koli vprašanja sem vam na voljo.

Predsednik sindikata
Tomaž Obrecht